

Inka Hopsu vihr

Kirjallinen kysymys ammatillisen koulutuksen työelämäyhteistyöstä

Eduskunnan puhemiehelle

Ammatillisen toisen asteen koulutuksen vahvuus on sen vahva työelämärelevanssi, joka voidaan varmistaa tiiviillä yhteistyöllä työelämän ja elinkeinoelämän kanssa. Myös laki ammatillisesta koulutuksesta määrää, että tutkinnoissa, koulutuksessa ja niiden järjestämisessä tulee ottaa huomioon työ- ja elinkeinoelämän tarpeet.

Ruohonjuuritason yhteistyön lisäksi on tärkeää, että vuoropuhelua käydään myös alakohtaisesti ja valtakunnallisella tasolla. Muuten kehittämistyön hyödyt jäävät vain paikalliselle tasolle ja yhteiskunnan tarpeet voivat jäädä liian vähälle huomiolle ammatillisen koulutuksen kokonaisuutta uudistettaessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä on juuri hiljan saanut valmiiksi raporttinsa työelämäyhteistyön uudistamiseksi ammatillisen koulutuksen järjestelmän ja tutkintorakenteen kehittämisessä. Työryhmän keskeisenä ehdotuksena on kolmitasoinen rakenne, joka sisältäisi kansallisen työelämäyhteistyön neuvottelukunnan, sen alueelliset jaostot sekä toimialakohtaisen asiantuntijarekisterin.

Samaan aikaan ministeriö on kuitenkin lähettänyt lausuntokierrokselle hallituksen esityksen, joka pääosin lakkauttaisi työelämätoimikunnat osana valtiontalouden sopeuttamistoimia. Esitys tekee tyhjäksi myös työryhmän valmistelemat ammatillisen koulutuksen ja työ- ja elinkeinoelämän yhteistyötä kehittävät toimenpide-ehdotukset. Työryhmän raporttiin liitetystä puheenjohtajan lausumassa todetaan, ettei työryhmän ehdottamaa mallia ole mahdollista toteuttaa lausunnolle lähetetyn esityksen myötä.

Kuten työryhmätyöhön osallistuneet sidosryhmät korostavat, vihreä siirtymä ja digitalisaatio muuttavat toimialoja ja ammatteja ja synnyttävät kokonaan uudenlaisia tarpeita osaamiselle. Samaan aikaan ikäluokkien pieneneminen, maahanmuutto ja jatkuvan oppimisen tarpeet pakottavat pohtimaan ammatillisen koulutuksen rakenteita ja toteutusta uudella tavalla. Näiden työelämämurrosten keskellä olisi tärkeää, että ammatillisen koulutuksen kehittämistyössä kuultaisiin nykyistä voimakkaammin työelämän tarpeita ja kehitystyötä tehtäisiin parhaan asiantuntijatiedon pohjalta.

Suomi pärjää kansainvälisessä kilpailussa vain korkealla osaamisella. Se edellyttää sitä, että kaikkiin koulutusasteisiin panostetaan ja myös ammatillisen osaamisen merkitys ymmärretään.

Kirjallinen kysymys KK 330/2026 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä toimenpiteillä hallitus varmistaa, että työelämätoimikuntien lakkauttaminen ei heikennä ammatillisen koulutuksen työelämärelevanssia,

miten hallitus varmistaa, että työ- ja elinkeinoelämän tarpeita kuullaan ammatillisen koulutuksen kehittämissä, ja

miten hallitus turvaa ammatillisen koulutuksen laadun ja sen tarjoaman osaamisen vastaisuudessa?

Helsingissä 21.8.2026

Inka Hopsu vihr